

1978. Ani poté nezaháel a věnoval se odborné práci.

Při příležitosti 80. narozenin byl oceněn Zlatou medailí MU. Když oslavoval své devadesáté narozeniny, byl to stále ten čilý člověk britkého humoru s jiskrou v oku i když již neměl po boku svoji obětavou a milou manželku, která mu byla vždy spolehlivou oporou. A takového si ho chceme stále připomínat.

F. KUBÍČEK, V. OPRAVILOVÁ

Za profesorem Leonidem Ochrymčukem (1929 – 2005)

Dne 24. srpna 2005 zemřel ve věku 76 let akademický malíř Leonid Ochrymčuk, profesor malby na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Patřil k výrazným osobnostem brněnského kulturního života, a to jak svou uměleckou tvorbou, tak mimořádným smyslem pro práci s mládeží a s dětmi. Pozoruhodné je, že jeho pedagogické nadání, které se osvědčilo zejména v přípravě budoucích učitelů výtvarné výchovy na základních a středních školách, plně korespondovalo s jeho vlastní uměleckou praxí.

Narodil se 19. 5. 1929 v Brně a od roku 1948 studoval na Pedagogické fakultě v Brně obor výtvarná výchova, dějepis, občanská nauka. Už v červnu roku 1951 získal učitelskou způsobilost pro druhý stupeň a začal vyučovat na střední škole v Lednici, kde také realizoval samostatnou výstavu. Avšak 1. září 1952 se objevuje v Břeclavi na škole pro mládež vyžadující zvláštní péči a zabývá se defektologií (aprobaci obdržel roku 1954). Již předtím složil na Pedagogické fakultě v Brně státní závěrečnou zkoušku a získal vysokoškolskou kvalifikaci v učitelské specializaci pro šestý až jedenáctý postupný ročník i titul promovány pedagog (24. června 1953) a 1. září 1954 se stal odborným asistentem ve Výzkumném ústavu pedagogickém v Brně. Ale zatímco si odbýval dvouletou vojenskou prezenční službu, byl Výzkumný ústav pedagogický zrušen a Ochrymčuk začal od 20. prosince

1958 vyučovat na ZDŠ při fakultní nemocnici v Brně. Pravidelně spolupracoval s dětským oddělením psychiatrické léčebny v Brně-Černovicích, kde zkoumal možnosti a způsoby arteterapie. Právě tam promýšlel vliv umění na psychicky narušené děti. To usměrnilo i jeho umělecký styl, který vykrystalizoval v šedesátých letech. Tehdy již cílevědomě sledoval a zobrazoval svět strojů a moderní civilizace, svět odložených předmětů (objets trouvés), banálních věcí, které asamblážoval nebo montoval do obrazů přímo s dětským údivem a nepředpojatostí pohledu. Strojky, bagry a kombajny nazírá jako živé zoomorfní organismy, které na jeho obrazech a kresbách ukusují hlinu a polykají obilí; sestavuje ptákostryje, koňostryje a stroje-slepice. Ty všechny vyrůstají z dětské představitosti plné humoru. Je ovšem přirozené, že právě v šedesátých letech, kdy v umění vládli pop-art, nový realismus a neodadaismus, smysl pro technickou civilizaci, sestavoval Ochrymčuk také pod jejich vlivem asambláže a montáže ze slévárenských forem, z částí hudebních nástrojů, z dětských hraček, koleček od kočárků a z kuchyňského nádobí.

V sedmdesátých letech přešel ke kolážím, které skládal tak, že na plochu rozčtveřekovanou do podoby rastru, který ovšem místy zhušťuje nebo vynechává, nalepuje vystřihovánky z časopisu ABC mladých techniků. Rastr mu zpočátku poskytla školní podložka do sešitů, všeobecně známá jako lenoch. A když si vymyslel jméno pro dětsky důvěrně známého, kterého nazval LOB (Leonid Ochrymčuk Brno), potvrdil tím jen silnou determinovanost svého umění světem dětských her, dětské fantazie a radosti třeba nad vystřihovánkami miniaturních aut, lokomotiv, letadel a balonů. LOB připomene ovšem i malíře Jeana Dubuffeta, který dal svému průvodci již předtím jméno Hourloup. Patrně také pro vysokou míru pochopení pro dětský svět a pro dětskou fantazii se Ochrymčuk stal v roce 1972 členem redakční rady časopisu Estetická výchova a zároveň odborným asistentem na katedře estetické výchovy Pedagogické fakulty UJEP v Brně, kde byl jmenován v roce 1982 docentem a v roce 1988 profesorem.

J. SEDLÁR